

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. október 16.

LATIN NYELV
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2013. október 16. 14:00

I. Fordítás

Időtartam: 135 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Az alábbi latin szöveget nyomtatott szótár segítségével kell lefordítania magyarra. A feladat elvégzéséhez 135 perc áll rendelkezésére. A fordítással maximálisan 40 pontot szerezhetsz. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Végső megoldását (tisztázatot) írhatja a következő oldalra vagy a teremfelügyelőktől kapott pótlapra – az utóbbi esetben egyértelműen tüntesse fel, melyik a tisztázatot! Piszkozatot vagy jegyzeteket, ha szükséges, a pótlapokra és a latin szöveg sorközeibe írhat. Az esetleges piszkozati és tisztázati pótlapokat külön-külön számozza be. Csak a teremfelügyelőktől kapott lapokon dolgozhat, és minden lapot be kell adnia.

Fordítás

Nagy Sándor elfoglalja Perszopoliszt

*Nagy Sándor keleti hadjárata során elfoglalja Dareiosz fővárosát, Perszopoliszt.
A város gazdagsága lenyűgözi a görög katonákat.*

Iamque barbari¹ deserto oppido, qua² quemque metus agebat, diffugerant, cum rex phalangem³ nihil cunctatus inducit. Multas urbes refertas opulentia regia partim expugnaverat, partim in fidem acceperat,⁴ sed urbis huius divitiae vicerunt praeterita.⁵ In hanc totius Persidis⁶ opes congesserant barbari: aurum argentumque cumulatum erat, vestis ingens modus,⁷ supellex non ad usum, sed ad ostentationem luxus comparata. Itaque inter ipsos victores ferro dimicabatur,⁸ et pro hoste erat⁹ qui pretiosiore occupaverat praedam.

---

¹ barbari – az elbeszélő a barbarus szóval utal a perzsákra

² qua – (itt) amerre, ahová

³ phalanx – görög hadrend, hadsereg

⁴ in fidem acceperat – „oltalmába fogadott”, azaz elfogadta behódolásukat

⁵ praeterita – általánosságban: „korábbi élmények, korábban tapasztaltak”

⁶ Persis, Persidis f. – Perzsia

⁷ ingens modus – a modus jelentése (itt): mennyiség, tömeg

⁸ dimicabatur – személytelen: „harc tört ki”

⁹ pro hoste erat – „ellenségként tekintettek arra, ...”

	maximális pontszám	elért pontszám
I. Fordítás	40	
ÖSSZESEN	40	

_____
javító tanár

Dátum: .....

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Fordítás		

_____
javító tanár

_____
jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2013. október 16.

LATIN NYELV
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2013. október 16. 14:00

II. Feladatsor

Időtartam: 45 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Fontos tudnivalók

Ebben a vizsgarészben egy nyolc kérdésből álló feladatlapot kell megoldania. A munkához semmilyen segédeszközt nem vehet igénybe. A rendelkezésére álló idő 45 perc. A feladatlappal összesen 35 pontot szerezhetsz. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Az egyes feladatok mellett ott találja azok pontértékét is. Csak a feladatlapon dolgozhat, de ha szükség van rá, az üres oldalakon készíthet jegyzeteket. Ügyeljen arra, hogy esetleges javításait mindig egyértelműen jelölje: a rossz választ egy vonallal húzza át és tegye zárójelbe!

1. Tegye a jelzős főneveket egyes számból többes számba, illetve fordítva! (6 pont)

crimine gravi .....
 illorum magistratum .....
 id ius .....

2. Egészítse ki a táblázatot a megadott szó alapfokú és felsőfokú adverbiumával! (2 pont)

	brevius	
--	---------	--

3. Határozza meg a következő igealakokat pontosan! (6 pont)

Példa: ago – praes. impf. ind. act. E/1.

auditi 3 estis .....
 aperuissem .....
 cantus 3 esset .....
 credemus .....
 dormiret .....
 dent .....

4. Nevezze meg, milyen igenevek a következő szavak! (4 pont)

Pl. laudare – inf. impf. act.

errantem .....
 ferre .....
 fugiturus 3 .....
 imperandus 3 .....

5. Nevezze meg a következő mondatokban található igeneves szerkezeteket, és húzza alá az igeneves szerkezet részeit! (6 pont)

Plebi Caesar videbatur inmerito interfectus esse.

.....

Horatius carminum scribendorum causa Roma profectus est.

.....

Tullus Hostilius Romae regnans populos multos vicit.

.....

6. Úgy egészítse ki a következő mondatokat az állítmánnyal, hogy megfeleljenek a megadott jelentésnek! A helyes választ húzza alá! (6 pont)

A katonák azt kérdezték, hogy mikor lesz majd a csata.

Milites quaerebant, quando proelium ...

a) futurum esset

b) sit

c) fuisset

Ma megtudtam, hogy mit csináltál tavaly.

Hodie audivi, quid anno priore ...

a) fecisses

b) feceris

c) facturus esses

Látom, hogy hol vagy.

Video, ubi ...

a) fueris

b) esses

c) sis

7. A következő latin szavak mellé írjon egy-egy belőlük származó, a mai magyar köznyelvben használt szót. Milyen értelemben használjuk a magyar szót? (3 pont)

honor, -oris m. ....

intellego 3 -lexi, -lectum .....

laboro 1 .....

8. Képezzen egy-egy latin szót a megadott igékből a minta nyomán! (2 pont)

laudo 1

laudabilis 2

moveo 2 movi, motum

.....

credo 3 credidi, creditum

.....

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Fordítás		40	
II. Feladatsor	1. feladat	6	
	2. feladat	2	
	3. feladat	6	
	4. feladat	4	
	5. feladat	6	
	6. feladat	6	
	7. feladat	3	
	8. feladat	2	
ÖSSZESEN		35	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma		75	

_____
javító tanár

Dátum: .....

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Fordítás		
II. Feladatsor		

_____
javító tanár

_____
jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....